

Slovenská komisia Dejepisnej olympiády

Krajské kolo Dejepisnej olympiády pre ZŠ a 8-ročné gymnáziá
8. ročník, školský rok 2015/16
Testové úlohy pre kategóriu D (8. ročník ZŠ a 3. ročník OG)

Megjegyzés: a monotematikus rész kérdéseit * jelöltük meg

1.* Adolf Hitler Németországhoz csatolta a négy szomszédos ország - Franciaország, Ausztria, Csehszlovákia és Lengyelország területét. A válaszíven csoportosítsd az országokat a Németországhoz történt csatolásuk módszere alapján.

2.* A háborús konfliktusokat történésük ideje vagy jellegzetessége alapján nevezték meg. Válaszolj a háborús konfliktusok megnevezéséhez kapcsolódó kérdésekre - *Különös háború, Téli háború, Kisháború.*

a) Mindegyik megnevezéshez írd az ország nevét, amely a harcok részese volt.

b) A felsorolt háborúk közül melyik nem tartozik a második világháború háborús konfliktusai közé?

3.* Minden alkalommal november 17-én az 1989-es Bársonyos forradalom évfordulóján kívül a Nemzetközi Diáknapot is megünnepeljük az 1939-ben történt események emlékére. Mi volt ez az esemény és melyik városban történt?

4.* Írd a dátumokat a második világháború jeles eseményeihez. A megoldást írd a válaszívre.

a) Jugoszlávia megtámadása	1) 1944 augusztusa
b) Kréta megtámadása	2) 1941 áprilisa
c) fasisztaellenes felkelés Romániában	3) 1941 májusa

5.* Az ellenállás elfojtása érdekében Németországban és az elfoglalt országokban a titkosrendőrség munkálkodott. Írd le, milyen néven volt ismeretes az említett titkosrendőrség.

6.* Az alábbi legetőségek közül válassz ki három olyan állítást, amely jellemzi a németek viselkedését az elfoglalt Lengyelország és a Szovjetunió területén. A megoldást írd a válaszívre.

- a) az értelmiség rendszeres kivégzése
- b) az emberjogok relatív betartása
- c) az embereket kényszermunkára kötelezték
- d) a lakosság tömegmészárlása
- e) az értelmiség mérsékelt üldöztetése
- f) tömeges toborzás a német hadseregbe

7.* A zsidókon kívül a nácik a lakosság más csoportját is üldözték. A felsorolt csoportok közül válassz ki három olyat, amelyet a nácik koncentrációs táborokba vittek és rendszeresen pusztítottak.

Jehova tanúi, brit foglyok, homosexuálisok, romák, örmények

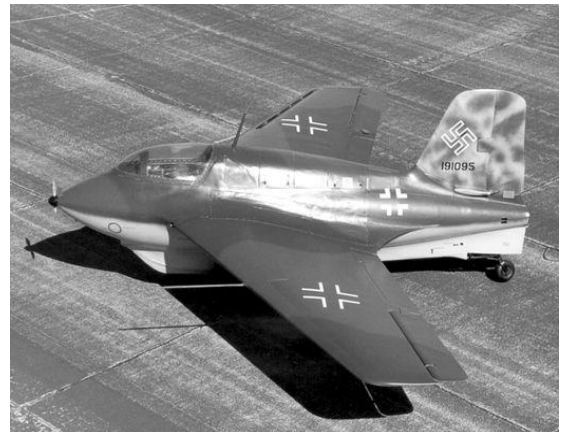
8.* Röviden magyarázd meg, mit jelentett az Enigma kifejezés.

9.* Az alábbi lehetőségek közül válassz ki négy olyat, amely jellemző Németország Szovjetunió elleni háborújának 1. szakaszára.

- a) Németország nagy területekhez jutott
- b) a német hadsereg lassú előrehaladása
- c) a Szovjetunió rendezett védelme
- d) a Szovjetunió nagy embervesztesége
- e) Németország nagy embervesztesége
- f) a Szovjetunió kaotikus parancsnoksága
- g) a német hadsereg nagy bekerítési hadművelete

10.* A második világháború leggyorsabb repülőgépe az Me 163 - as gép volt, amely 900 km/h gyorsaságot ért el. Milyen meghajtással működött ez a repülőgép?

- a) légcsonar
- b) sugárhajtás
- c) rakéta

11.* Mindkét harcoló félre a Pearl Harbour kikötő megtámadásának a megtorlása 1942 áprilisában nagy pszichológiai hatással volt. Az amerikaiak Japán ellen egy nagyon merész műveletet tervelték ki, amely lehetőségeik határait súrolta. Írd le, melyik célt támadta meg az USA és milyen módon.

12.* 1943-ban az egyik európai városban a zsidó gettó kétségbeesett lakosai náci ellenes felkelésre szánták el magukat. (a korabeli kép a felkelés elnyomását dokumentálja). Írd le, melyik városban történt a felkelés.

13.* A második világháború idején a szövetségesek vezetői három konferencián találkoztak, Teheránban, Jaltán és Potsdamban. A konferenciák zárodokumentumait aláíró politikusok alább felsorolt neveiből alkoss hármas csoportokat és írd ezeket a konferenciák nevéhez.

Attlee, Churchill, Roosevelt, Stalin, Truman

14.* A fénykép a második világháború jeles eseményére emlékeztet, melynek a kezdete (dátum) két olyan számjegyet tartalmaz, melyek ismétlődnek.

- a) Írd le milyen eseményről van szó.
- b) Írd le a kezdetének a pontos dátumát.
- c) Írd le, melyik országban történt ez az esemény.

15.* Ha valakit a második világháború idején deportáltak, akkor

- a) örülhetett a szép díjnak
- b) koncentrációs táborban végezte
- c) repülőútra készült

16.* A képen látható tankok típusait, melyeket a második világháború idején a harcokba bevetettek, sorold a válaszíven ahhoz az országhoz, amelyikben kifejlesztették.

A

B

C

D

17.* Nézd meg a mellékelt fényképet amely a német hadsereg utolsó támadásához kapcsolódik a nyugati fronton és válaszolj a kérdésekre.

- a) Mikor kezdődött ez a támadás (írd le a hónapot és az évet)?
- b) Írd le azt az európai régiót, ahol ez az ellentámadás elkezdődött.
- c) A válaszíven felsorolt lehetőségek közül húzd alá azt, amelyik az ellentámadás sikerességét írja le.

18.* Alkoss hármas csoportokat az alább felsorolt kifejezésekből és nevekből amelyek összetartoznak. Mindegyik csoport alapját a személynév alkotja.

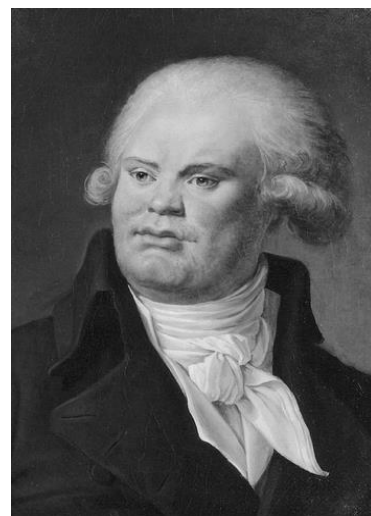
Dönitz, Rommel, McArthur, marsall, generális, admirális, tengeralattjárók, tankok, a Csendes-óceán vidéke

19. A mellékelt képeken a nagy francia forradalom két jelentős vezető egyénisége látható. Válaszolj a következő kérdésekre.

- a) Írd le a két egyéniség nevét (elég a vezetéknév). Segítségül szolgál a név kezdőbetűje a válaszíven.
- b) Melyik volt közülük a mérsékeltebb és melyik a radikálisabb forradalmár?
- c) Hogy végezték ezek a forradalmárok?

A

B

20. A napóleoni háborúk és az ezeket követő időszak jelentős változásokat eredményezett Európa térképén. Állapítsd meg, hogy az alább felsorolt országok, illetve szövetségek közül melyek jöttek létre vagy szűntek meg az említett időszakban és ez szerint alkoss csoportokat. Ha szükséges, akkor egy országot mindkét csoportba be lehet sorolni.

Oszták Császárság, Varsói Nagyhercegség, Szent Római Birodalom (Német – római Birodalom), Német Szövetség

21. Tömören magyarázd meg, mi volt a belgák célja 1830-ban az európai forradalmak idején.

22. Melyik porosz király (a képen) nem fogadta el a forradalmároktól 1849-ben a német császári koronát?

- a) IV. Frigyes Vilmos (Friedrich Wilhelm IV.)
- b) V. Frigyes Vilmos (Friedrich Wilhelm V.)
- c) II. Vilmos (Wilhelm II.)

23. Ha 1849-ben barikádot építenél, akkor

- a) kőműves – szakember lennél
- b) forradalom elleni harcos lennél
- c) forradalmár lennél

24. 1789 -ben annak az országnak lett az első elnöke, amelyik a későbbiekben az egyik legjelentősebb gazdasági és katonai nagyhatalom lett. Írd le az elnök teljes nevét (keresztnevét és vezetéknévét).

25. A porosz kormány elnöke és a későbbi kancellár Európa egyik legjelentősebb és legbefolyásosabb személyisége volt a 19. század 2. felében. Néhány évtizeddel később a németek róla nevezték el a legnagyobb hadihajójukat. Írd le a politikus nevét (elég a vezetéknévét leírni).

26. A 19. században még a fejlett európai országokban is általános volt a gyermekmunka és a gyermekek ezrei voltak kénytelenek nehéz körülmények között naponta 12 órát dolgozni. Az osztrák monarchiában, Mária Terézia törvényeinek köszönhetően valamivel jobb volt a helyzet. Sorold fel, mely törvények védték a gyermekeket.

27. Olvasd el a korabeli szöveget és válaszolj a kérdésekre..

„...ako prvý som vydal slovenský slovník tak prezieravo a starostlivo zostavený, aby mohol byť k službám nielen Slovákom ľahšie sa naučiť českú, latinskú, nemeckú a maďarskú reč, ale aj Čechom, prívržencom latinčiny, Nemcom a Maďarom na riadne dorozumenie sa so Slovákmí...”

- a) Írd le az ötnyelvű szótár szerzőjének teljes nevét.
- b) A szlovák nyelv melyik kodifikált formájában adták ki a szótárt?
- c) Kiadták a szótárt még a szerző életében?

28. A szlovák irodalmi nyelv történetében fontos helye van két műnek – Fándly *Dúvernej zmluve mezi mníchom a diáblom* és a *Nitra* című évkönyvnek (almanach). Mindkét mű egyedi volt a maga idejében. Írd le a két mű jelentőségét.

29. Az 1848-as forradalmi hangulat Franciaországból elérte az osztrák monarchia területét is. Az alább felsoroltak közül melyik hármat követelték a forradalmárok Magyarországi fővárosában?

az úrbéri viszony megszüntetése, a jobbágysági rendszer eltörlése, polgári jogok, általános választójog, a magyarok nemzeti jogai,

30. Olvasd el az alábbi szöveget, találd meg és javítsd ki a benne található 4 hibát. A vastag betűs szavak helyesek és nem változtathatók meg.

1849- ben **Bécsben** megalakult a szlovák nemzet életében az első **független** politikai szervezet. A szervezet neve a SZNT (NRSR) rövidítés alatt található, melynek képviselői az osztrák kormánytól történő **függetlenséget hirdették ki** és az osztrák monarchiától való elszakadást.

31. Melyik városban/faluhelyen található a jelenleg is létező épület és milyen intézményt talál nál benne 1865-ben?

32. A 20. század elején Magyarországon két szlovák politikai párt működött- a Szlovák Nemzeti Párt és a Szlovák Néppárt. Az alábbi fogalmakat írd a megfelelő párthoz.

1871, katolikusok, evangélikusok, S. H. Vajanský, A. Hlinka, 1905

33. Živena megnevezést viselte a

- a) szlovák földművesek szövetsége
- b) szlovák nőszövetség
- c) kereskedelmi társaság, amely megalapította a Živnobanka nevű bankot

34. Bratislava, az egykori Prešporok/Pozsony, a 19. század végéig jelentős iparközponttá növekedett, ahol több híres gyár működött. Az alábbi lehetőségek közül válaszd ki azokat, amelyek jellemzik a válaszíven felsorolt üzemeket.

*vegyszereket gyártó üzem, cellulógyár, gumigyár, édességet gyártó üzem, téglagyár, vágóhíd
olajfinomító*

Autori: PhDr. Anna Mydlová, Mgr. Ľuboš Paller, Mgr. Štefan Podolinský
Recenzent: PhDr. Anna Bocková, PhD.
Preklad: Ing. Veronika Zsideková
Vydal: IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže, 2016
Slovenská komisia Dejepisnej olympiády